

Obsah

I Fyziologie imunitního systému	11
I.1 Molekuly, buňky, organismy	12
I.2 Genetika imunitního systému	14
I.3 Obranný zánět, adaptace	19
II Buněčný základ imunitního systému	23
II.1 Morfogeneze tkání	23
II.1.1 Časná embryogeneze	25
II.1.2 Molekulové interakce během morfogeneze	27
II.1.3 Buněčná proliferace	31
II.1.4 Smrt buňky, apoptosis	32
II.2 Buňky imunitního systému	34
II.2.1 Kmenové a progenitorové buňky	36
II.2.2 Buňky epitelové	36
II.2.3 Buňky stromální	37
II.2.4 Buňky hemo – lymfatické	39
II.2.4.1 Červené krvinky	39
II.2.4.2 Krevní destičky	40
II.2.4.3 Makrofágy	42
II.2.4.4 Dendritické buňky	44
II.2.4.5 Polymorfonukleární leukocyty	45
Neutrofily	45
Eozinofily	46
Bazofily a žírné buňky	49
II.2.4.6 Lymfocyty	51
Lymfocyty T	51
Lymfocyty B	54
II.2.4.7 Přirození zabíječi, NK-buňky	58
II.3 Centrální a periferní lymfatické orgány	60
III Membránové a mezibuněčné molekuly imunitního systému	65
III.1 Interakční molekuly	66
III.1.1 Charakter mezmolekulových vazeb	66
III.1.2 Molekuly mezibuněčné hmoty, ECM	68
III.1.3 Integriny	76
III.1.4 Membránové lektiny	79
III.1.5 Selektiny, cévní adresiny a usídlovací receptory	80
III.1.6 Molekuly velké rodiny imunoglobulinů	83
III.1.7 MHC-glykoproteiny a vazba CD4 a CD8	87
III.1.8 Vzájemné vazby interakčních molekul	89
III.2 Cytokiny, růstové a regulační faktory	95
III.2.1 Faktory stimulující tvorbu buněčných kolonií, CSF	97
III.2.2 Růstový faktor destiček, PDGF	99
III.2.3 Transformační růstové faktory, TGF	100

III.2.4 Epidermální růstový faktor, EGF	101
III.2.5 Fibroblastové růstové faktory, FGF	102
III.2.6 Inzulinu podobné růstové faktory, IGF	102
III.2.7 Interleukiny, IL	103
III.2.8 Interferony, IFN	112
III.2.9 Produkty protoonkogenů	115
III.2.10 Membránové receptory pro cytokiny	117
IV Zánět, základní obranná reakce	123
IV.1 Humorální faktory zánětu	124
IV.1.1 Transportní a regulační proteiny plasmy	125
IV.1.2 Proteiny systému srážení krve během zánětu	133
IV.1.3 Účast komplementu v zánětu	140
IV.1.4 Kininy a aminy	144
IV.2 Buněčné faktory zánětu	146
IV.2.1 Faktory nekrotizující nádorové buňky, TNF	146
IV.2.2 Faktor aktivující destičky, PAF	148
IV.2.3 Chemokiny	149
IV.2.4 Prostanoidy (eikosanoidy)	150
IV.2.5 Proteiny teplotního šoku, HSP	151
IV.2.6 Enzymy v geneze zánětu	152
IV.2.7 Proteiny akutní fáze zánětu	153
IV.2.8 Receptory faktorů zánětu	156
IV.3 Funkční projevy obranného zánětu	158
IV.3.1 Úloha cévního endotelu	159
IV.3.2 Aktivace fagocytů	162
IV.3.3 Migrace buněk, chemokinéza a chemotaxe	164
IV.3.4 Fagocytóza a nitrobuněčné trávení	166
IV.3.5 Pyrogenní reakce při zánětu	171
IV.3.6 Náprava poškozené tkáně	172
IV.3.7 Funkční integrace komponent zánětu	174
V Specifická buněčná a humorální imunita	177
V.1 Rozpoznávání a nabídka antigenu	179
V.2 Membránový signál a genová dereprese	184
V.2.1 Membránové struktury pro buněčnou aktivaci	186
V.2.2 Převod membránového signálu	189
V.2.3 Dereprese genů a jejich amplifikace	191
V.3 Specifická buněčná imunita	195
V.3.1 Cytotoxicita buněk CTL a NK	195
V.3.2 Oddálený typ přecitlivělosti, DTH	198
V.3.3 Imunitní funkce T-lymfocytů	199
V.4 Protilátková obrana organismu	201
V.4.1 Přirozené protilátky	201
V.4.2 Antigenem indukované protilátky	203
V.4.3 Efektorová úloha protilátek	205
V.5 Vztahy a dynamika specifických imunitních reakcí	207
V.6 Imunologická paměť a sekundární odpověď	210
V.7 Útlum imunity, tolerance	220

VI Imunitní systém během individuálního vývoje	231
VI.1 Imunitní systém v časné ontogenéze	233
VI.2 Imunita během stárnutí	237
VII Imunitní systém a metabolické pochody	243
VII.1 Lymfatické a krevní zásobení tkání	243
VII.2 Základní metabolické pochody	245
VII.2.1 Rytmy metabolické aktivity	246
VII.2.2 Hospodaření vodou v tkáních	248
VII.2.3 Metabolismus cukrů	250
VII.2.4 Metabolismus lipidů	252
VII.2.5 Metabolismus aminokyselin	252
VII.2.6 Obměna porfyrinů	253
VII.2.7 Syntéza nukleotidů	254
VII.3 Faktory výživy a imunita	255
VII.3.1 Nedostatek proteinů	256
VII.3.2 Vliv mastných kyselin a lipidů	257
VII.3.3 Úloha vitaminů	259
VII.3.4 Vliv stopových prvků	261
VII.4 Metabolická a imunitní funkce jater	261
VII.5 Vylučovací a bariérová úloha ledvin	267
VIII Vztah imunitního a nervového systému	271
VIII.1 Morfogenéze nervové tkáně	272
VIII.2 Vztahy imunologické a neuronové sítě	275
VIII.3 Společné antigeny obou regulačních systémů	277
VIII.4 Lymfokiny tvořené nervovými buňkami	279
VIII.5 Imunitní pochody v centrálním nervovém systému	281
VIII.5.1 Lokální obrana v CNS	281
VIII.5.2 Krevně mozková bariéra	282
VIII.5.3 Imunitní odpověď v CNS	285
VIII.6 Ovlivnění CNS a změny imunity	287
VIII.6.1 Podmíněné reflexy	288
VIII.6.2 Psychické vlivy	289
VIII.6.3 Mechanické zásahy	289
VIII.7 Vliv periferních podnětů na imunitu	290
VIII.7.1 Periferní reflexní oblouk	290
VIII.7.2 Vliv vegetativního nervového systému	292
VIII.8 Imunita a smyslové orgány	294
VIII.8.1 Čich	294
VIII.8.2 Chut'	296
VIII.8.3 Zrak	297
VIII.8.4 Sluch	300
IX Neurosekreční a endokrinní regulace imunity	303
IX.1 Osa hypothalamus – hypofýza – nadledvina	307
IX.2 Efektorové působení v periferních a lymfatických tkáních	311
IX.3 Nadměrná zátěž, stres	316

X Kožní a mukózní imunitní systém	319
X.1 Obranné pochody v kůži	319
X.2 Společný slizniční imunitní systém	323
X.3 Imunita zažívacího traktu	330
X.4 Obranné reakce dýchacích cest	337
XI Účast imunitních mechanismů v reprodukci	343
XI.1 Rozplozovací systém	343
XI.2 Imunologické vztahy mezi matkou a plodem	349
XI.3 Předání mateřských protilátek	355
XI.3.1 Přenos protilátek během gestace	356
XI.3.2 Předání protilátek kolostrem a mlékem	358
XII Ovlivnění imunity zevními zásahy	365
XII.1 Podávání antigenů, imunizace	366
XII.1.1 Podmínky úspěšné imunizace	367
XII.1.2 Konstrukce očkovacích látek	369
XII.1.3 Způsob a místo podání vakcín	374
XII.2 Imunostimulační, imunosupresivní látky a xenobiotika	376
XII.3 Vliv fyzikálních faktorů na imunitu	387
XII.3.1 Ionizující záření, paprsky X	387
XII.3.2 Vliv ultrafialového a infračerveného záření	391
XII.3.3 Působení gravitace a beztíže	393
XIII Vývoj, indukce a integrace mechanismů imunity – základ zdraví jedince	395
Literatura	409
Seznam zkratek	489
Rejstřík	500